

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Inteligencija				
Šifra/kod	FIL PSI 218	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Studijska godina	NPP 2019/2020 2025/2026. 2026/2027. 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. sc. Nermin Đapo, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 65 Email:nermin.djapo@ff.unsa.ba Telefon: 253 125	Termin konsultacija	Utorak: 10:00 -13:00 Petak: 12:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 1; vježbe _____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Razumijevanje ljudskih sposobnosti kroz povijest. Implicitne i eksplicitne teorije inteligencije. Pristupi u konceptualizaciji i istraživanju inteligencije. Psihometrijski pristup: g-faktor; višefaktorski modeli. Mjerenje inteligencije. Kognitivni pristup: Jednostavni i složeni procesi obrade informacija i inteligencija. Inteligencija i radno pamćenje. Biološki pristup: Neuropsihologija i psihofiziologija inteligencije. Utjecaj nasljeđa i okoline na inteligenciju. Kontekstualno-sistemske pristup: Gardnerova teorija multiplih inteligencija, Sternbergova triarhička teorija. Socijalna i emocionalno inteligencija. Mogućnost povećanja inteligencije: Podučavanje inteligencije; Organizirani pokušaji povećanja inteligencije. Inteligencija, kreativnost, nadarenost. Inteligencija, društvo, politika i kultura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s relevantnim teorijama inteligencije i pristupima u istraživanju inteligencije. Osposobiti student za praćenje drugih kolegija i za samostalno praćenje novih dostignuća iz područja konstrukta inteligencija. Kod studenata razviti kritički i etički pristup problemima procjene inteligencije				

SDG (cilj održivog razvoja)	SDG3 – Zdravlje i blagostanje SDG 4 - Kvalitetno obrazovanje SDG 5 - Rodna ravnopravnost SDG 10 - Smanjenje nejednakosti
Ishodi učenja	<p>Znanja: Studenti će moći definirati pojam inteligencije i opisati i usporediti glavne teorije, usporediti različite pristupe proučavanju inteligencije i usporediti klasične i novije teorije inteligencije.</p> <p>Vještine: Samostalna primjena znanja iz navedenih tematskih jedinica u razumijevanju i objašnjenju različitih fenomena ljudskih sposobnosti. Studenti će moći objasniti probleme u istraživanju i mjerenju inteligencije.</p> <p>Kompetencije: Osposobljavanje studenata za praćenje drugih kolegija kao i za samostalno praćenje novih dostignuća iz psihologije inteligencije. Sposobnosti kritičkog i etičkog pristupa u razumijevanju i mjerenju inteligencije.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Razumijevanje ljudskih sposobnosti kroz povijest.
2.	Implicitne i eksplicitne teorije inteligencije. Pristupi u konceptualizaciji i istraživanju inteligencije.
3.	Psihometrijski pristup: g-faktor; višefaktorski modeli. Mjerenje inteligencije
4.	Biološki pristup: Neuropsihologija i psihofiziologija inteligencije.
5.	Utjecaj nasljeđa i okoline na inteligenciju.
6.	Kognitivni pristup: Jednostavni i složeni procesi obrade informacija i inteligencija. Inteligencija i radno pamćenje.
7.	Kognitivni pristup: Jednostavni i složeni procesi obrade informacija i inteligencija. Inteligencija i radno pamćenje.
8.	Prva polusemestralna provjera znanja
9.	Kontekstualno-sistemske pristupe: teorije i modeli
10.	Kontekstualno-sistemske pristupe: teorije i modeli
11.	Socijalna i emocionalna inteligencija
12.	Mogućnost povećanja inteligencije: Podučavanje inteligencije; Organizirani pokušaji povećanja inteligencije.
13.	Inteligencija, kreativnost, nadarenost.
14.	Inteligencija, društvo, politika i kultura.
15.	Druga polusemestralna provjera znanja

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup.</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="411 519 1391 878"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra.</p> <p>Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju	5	5	2.	Prva provjera znanja	45	45	3.	Druga provjera znanja	50	50	4.	Završni ispit															Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Učešće u istraživanju	5	5																																		
2.	Prva provjera znanja	45	45																																		
3.	Druga provjera znanja	50	50																																		
4.	Završni ispit																																				
Ukupno: _____ bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura:</p>	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gardner, H., Kornhaber, M.L. & Wake, W.K. (1999.) <i>Inteligencija: Različita gledišta</i>. Naklada Slap. Jastrebarsko. • Zarevski, P. (2000). <i>Struktura i priroda inteligencije</i>. Naklada Slap. Jastrebarsko. • Sternberg, R. J. (2005). <i>Kognitivna psihologija</i>. Naklada Slap: Jastrebarsko. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sternberg, R. J., & Kaufman, S. B. (Eds.). (2011). <i>The Cambridge</i> 																																				

	<p><i>handbook of intelligence</i>. Cambridge University Press.</p> <ul style="list-style-type: none"> • P. Salovey & D.J. Sluyter. (1999). Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija. Educa, Zagreb. • Sternberg, R.J. (1999). Uspješna inteligencija: Kako praktična i kreativna inteligencija određuju uspjeh u životu. Barka. Zagreb. • Carroll, (1993). Human Cognitive Abilities. Cambridge University Press. • Sternberg, R. (2000). Handbook of Intelligence. Cambridge University Press. • Gardner, H. (1993). Multiple intelligences: The theory in practice. New York: Basic Books. • Mayer, J.D. & Salovey, P. (1993). The intelligence of emotional intelligence. <i>Intelligence</i>, 17, 433-442. • Neisser, U. (Chair), Boodoo, G., Bouchard, T.J. Jr., Boykin, A.W., Brody, N., Ceci, S.J., Halpern, D.F., Loehlin, D.F., Perloff, R., Sternberg, R.J., & Urbina, S. (1996). Intelligence: Knows and Unknowns. <i>American Psychologist</i>, 51, 2, 77-101. • Howe, M.J.A. (1997). IQ pod znakom pitanja - istina o inteligenciji. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. • Koso-Drljević, M. (2017). Biopsihologija inteligencije. Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Đapo, N. I Fako, I (2018) Dinamičko testiranje inteligencije. Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu. • Ostala literatura i radovi iz tekuće znanstvene i stručne periodike
--	--

Đapo